

Sygn. akt II UK 521/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 września 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 stycznia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 stycznia 2015 r. oddalił apelację R. R. od wyroku Sądu Okręgowego w L.- Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 czerwca 2014 r. oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Sądy obu instancji ustaliły, że ubezpieczony, urodzony 12 stycznia 1954 r., na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W okresie od 1 lipca 1972 r. do 31 marca 1980 r. był zatrudniony w „D.” w N., w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonując pracę kierowcy widłaków (wózków widłowych). Następnie od 1 kwietnia 1980 r. do 31 marca 1981 r. pracował w Spółdzielni Kółek Rolniczych w O. oraz od 1 kwietnia 1981 r. do 30

kwietnia 1991 r. w Spółdzielni Usług Rolniczych S. w charakterze kierowcy ciągnikowego. Pracę traktorzysty - mechanika ubezpieczony wykonywał w wymiarze ½ etatu od 27 listopada 1995 r. do 27 grudnia 1996 r. w Zakładzie Rolnym D. z siedzibą w B..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sądy obu instancji uznały, że odwołanie wnioskodawcy nie jest uzasadnione. Wskazały, że prawo do wnioskowanego świadczenia przysługuje pod warunkiem łącznego spełnienia warunków ściśle określonych m. in. w przepisach art. 184 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983 r. Nr 8, poz.43 ze zm.). Spór dotyczył przede wszystkim charakteru pracy wnioskodawcy w „D.” w N., gdzie wnioskodawca pracował jako operator widłaków. W ocenie Sądów obu instancji charakter pracy jako operatora wózków widłowych nie odpowiadał pracy kierowcy pojazdów wskazanych enumeratywnie w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. Sądy uznały zatem, że wnioskodawca faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy nie wykonywał czynności uprawniających go do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Sąd Apelacyjny podkreślił, że apelujący błędnie zinterpretował wymienione w rozporządzeniu z 1983 r. prace kierowców wymienionych tam pojazdów, dokonując ich analizy wybiórczo i w oderwaniu od ich całościowego znaczenia kontekstu normatywnego. Obsługiwany przez wnioskodawcę pojazd (wózek widłowy), jakkolwiek był przystosowany do przewozu materiałów o znacznej (nawet do kilku ton) masie, to był stosowany wyłącznie transporcie wewnętrznym i magazynowaniu. W szczególności nie można go utożsamiać z pojazdem samochodowym według definicji zawartej w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.). W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawca nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych i nie spełnił przesłanek do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Skargę kasacyjną wywiódł wnioskodawca zarzucając naruszenie 1/ art. 217 w związku z art. 227 w związku z art. 278 k.p.c. przez pominięcie wniosku

dowodowego w postaci dowodu z opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej co stanowiło, że postępowanie dowodowe nie zostało przeprowadzone przez Sądy obu instancji w całości, gdyż powyższy dowód został zawnioskowany na okoliczności mające znaczenie dla sprawy, a nie jak wskazuje Sąd na okoliczności nie mające znaczenia w sprawie, przez co strona wnioskująca utraciła tzw. „prawo do dowodów”, 2/ art. 217 w związku z art. 227 w związku z art. 299 k.p.c. przez nieprzesłuchanie wnioskodawcy, co doprowadziło do niewyjaśnienia okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Domagając się przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych w postaci pkt 2 i 3 Działu VIII Załącznika A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. przez jednoznaczne określenie (jednoznaczną interpretację), czy pojazdy specjalistyczne (dla konieczności uznania prac kierowców jako prace w szczególnych warunkach) musiały poruszać się po drogach publicznych (być prawnie dopuszczone do takiego ruchu), czy też wystarczające było samo kierowanie tymi pojazdami, a kwestia po jakich drogach (publicznych czy wewnętrznych, zakładowych) one się poruszały dla oceny charakteru pracy jest obojętna.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L. oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia uzasadnionej podstawy przesądu i dlatego nie został uwzględniony. Odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecnictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu

Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Tymczasem w przedmiotowej sprawie nie istnieje potrzeba wyjaśnienia sformułowanego zagadnienia prawnego ani potrzeba wykładni przepisów prawa, ponieważ rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do polemiki skarżącego z ustaleniami i ocena prawną zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) oraz w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do powoływanego rozporządzenia (por.: wyroki Sądu Najwyższego z: 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152). Przepisy te mają charakter norm ściśle bezwzględnie obowiązujących, przeto nie poddają się wykładni rozszerzającej. W tym zakresie Sąd drugiej instancji uznał, że skarżący w spornych okresach pracując jako kierowca wózka widłowego nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. W szczególności wykluczone jest utożsamianie wózka widłowego z samochodem ciężarowym, pojazdem członowym, ciągnikiem balastowym lub pojazdem uprzywilejowanym w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym na drogach publicznych ani ciągnikiem, kombajnem lub pojazdem gąsiennicowym, bez potrzeby odwoływania się do opinii biegłego z zakresu transportu. Oznacza to, że niewymieniona wprost w przepisach prawa materialnego praca kierowcy „widłaka” w żaden jurydyczny, interpretacyjny ani racjonalny sposób nie oznaczała wykonywania prac szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia skarżącego dla potrzeb nabycia wcześniejszych uprawnień emerytalnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c

